

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3875/2025
27.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у бракоразводној парници тужиље АА из ..., коју заступа Александар Павлески адвокат из ..., против туженог ББ из ..., са боравиштем у ... у ..., кога заступа Миодраг Маричић адвокат из ..., ради уређења начина одржавања личних односа са дететом и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 357/24 од 27.06.2024. године, на седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 357/24 од 27.06.2024. године.

Свака странка сноси своје трошкове поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 528/21 од 03.05.2023. године, исправљеном решењем тог суда од 17.07.2023. године, разведен је брак закључен 24.11.2017. године у Генералном конзулату Републике Србије у ... између тужиље и туженог (став први изреке), мајци (тужиљи) поверено самостално вршење родитељског права према заједничком детету малолетном ВВ, рођеном .... године у ... – ... (став други изреке), а отац (тужени) обавезан на плаћање издржавања од 24.000,00 динара месечно почев од подношења тужбе 28.04.2021. године уплатом на текући рачун мајке (тужиље) уз обавезу да доспеле неисплаћене износе плати једнократно (став трећи изреке). Ставом четвртим изреке, уређено је одржавање личних односа детета са туженим на јавном месту - у играоници „...“ у ... или другој играоници по договору родитеља, сваке друге суботе у месецу од 16,00 до 18,00 часова у присуству мајке. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 357/24 од 27.06.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена означена првостепена пресуда, док је ставом другим изреке, одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену – дела одлуке којим је уређен начин одржавања личних односа малолетног детета са оцем и одређена обавеза оца да доприноси издржавању малолетног детета, тужени је благовремено изјавио ревизију на основу члана 403. и 404. Закона о парничном поступку.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у границама ревизијских навода, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) чије се одредбе примењују у овом спору на основу члана 202. Породичног закона и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и тужени су закључили брак 24.11.2017. године у ..., током кога је ... године рођен њихов син, малолетни ВВ. Породица је живела у ... до фебруара 2020. године када је тужилца са сином дошла у Србију на одмор, где ју је затекла пандемија и ванредно стање. Тужилца је одлучила да са дететом ту и остане са својом примарном породицом, о чему је обавестила туженог. Тужилца се запослила у предузећу „...“ у ... у априлу 2021. године, у коме је месечну зараду остваривала најпре у износу од 79.000,00 динара током 2021. године, а затим од 120.000,00 динара (у време пресуђења). Тужени (рођен ... године у ...) има боравишну и радну дозволу и радио је као ...- ... у ... до лета 2021. године, када је остао без посла и од тада прима накнаду за незапослене од 465 евра месечно, с тим да његове стамбене трошкове од 600 евра сноси служба запошљавања која му, према његовим наводима, није понудила други посао. Ради очувања права на накнаду за случај незапослености, тужени може да одсуствује из ... око три недеље. До новембра 2020. године тужени је слао тужилци 200 евра месечно које је приходовао по основу децјег додатка у ..., а од 2021. године повремено долази у Србију. Тужилца живи у ..., у домаћинству својих родитеља, не намерава да се врати у ... нити да настави заједнички живот са туженим. Њени свеукупни стамбени услови су адекватни и неугрожавајући за безбедност и здравље детета. Малолетни син странака је од рођења упућен на мајку која се о њему непосредно стара. Адаптиран је у своју вршњачку групу и учествује у друштвеним активностима примереним деци његовог узраста, као што су прославе рођендана, дружење у играоницама, школица спорта и страног језика, одласци на позоришне представе или приредбе. Повремене контакте са оцем, који су се углавном одвијали на иницијативу тужилце, имао је код куће или на јавним местима и између њих, с обзиром на географску удаљеност, није изграђен близак однос.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су након развода брака парничних странака одлучили да се њихов мал. син повери тужилци на самостално вршење родитељског права, а да се лични односи детета са туженим уреде у свему по моделу који је предложио орган старатељства, уз обавезу оца да доприноси издржавању малолетног детета износом од 24.000,00 динара месечно.

Врховни суд налази да се ревизијом туженог неосновано указује на погрешну примену материјалног права у побијаном делу правноснажне пресуде.

Конвенцијом о праву детета (Закон о ратификацији конвенције Уједињених нација о правима детета „Службени лист СФРЈ“ - Међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ – Међународни уговори број 4/96 и 2/97) је прописано да су у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја интереси детета, без обзира на то да ли га спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела (члан 3. став 1). Суштински исто садржи и Породични закон, којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета (члан 6. став 1), па тако и суд у спору за заштиту права детета и у спору за вршење родитељског права (члан 266. став 1), који је дужан да пре него што донесе одлуку о вршењу родитељског права затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима (члан 270).

Родитељско право је изведено из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета (члан 67), а његова садржина се састоји од дужности старања о детету, чувања и подизања, васпитања и образовања, заступања и издржавања детета, као и управљања и располагања његовом имовином (чл. 68. до 74), које су све у интересу добробити, односно најбољег интереса детета. Уколико родитељи не закључе споразум о вршењу родитељског права, као што је то у конкретном случају, или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем, доноси суд (чл. 76. и 77. ст. 3).

Сагласно наведеном, најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи на основу којих се најбољи интерес детета процењује су, између осталог, узраст и пол детета, његове жеље и осећања с обзиром на узраст и зрелост, потребе детета (васпитне, становања, исхране, одевања, здравствене бриге и друго), као и способност и спремност родитеља да задовољи утврђене потребе.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право и утврдили најбољи интерес малолетног детета одлучивши да мајка самостално врши родитељско право, а да са оцем дете одржава личне контакте према утврђеном моделу предложеном у синтетизованом мишљењу органа старатељства у ... и у Земуну, уз обавезу туженог као родитеља коме дете није поверено, да новчаним износом доприноси његовом издржавању. Правилност процене најбољег интереса малолетног детета, која почива на стручном налазу и мишљењу органа старатељства оцењеном у склопу осталих изведених доказа, не доводи се у сумњу наводима ревизије. Стручно мишљење дато је на основу актуелне породичне ситуације и породичних прилика парничних странака, те чињенице да је малолетно дете од рођења упућено на мајку која се о њему непосредно стара, да се последњих година са оцем виђао на свака три до четири месеца када је отац долазио у Србију, да између тих посета досад није било комуникације путем телефона или интернета и да између детета и туженог још увек није изграђен близак однос.

Побијаном одлуком је правилно уређен начин одржавања личних односа туженог са малолетним сином, тако да он омогућава њихово адекватно развијање, имајући у виду узраст, пол, емоционалне и развојне потребе детета, као и спремност и

мотивацију оца да одржава контакт са сином. У конкретном случају, управо водећи рачуна о добробити малолетног сина странака и његовом најбољем интересу, а на основу мишљења органа старатељства, одређено је да се лични односи мал. сина са оцем одржавају на јавним местима уз присуство мајке. Супротно ревизијским наводима, а имајући у виду актуелну породичну ситуацију, узраст детета, одсуство блискости са оцем и очевим родитељима, чије је домаћинство за дете непозната средина, као и чињеницу да је од престанка заједнице живота парничних странака мал. дете тек неколико пута видело оца који живи у иностранству, неопходно је најпре обезбедити услове за навикавање детета на сусрете са оцем и суштински, за њихово поновно међусобно упознавање. Будући да служи игри и забави деце, јавно место које је одређено за виђање туженог са малолетним сином, погодоваће осећају сигурности и опуштености како сина странака, тако и тужиље која иначе осећа страх од свекра, да би у његовом домаћинству омогућавала виђање туженог са сином. Присуство тужиље, на коју је дете навикло и уз коју се осећа сигурним и на чију иницијативу се и одржавају контакти туженог са сином, само ће поспешити изградњу њиховог ближег односа. Овако одређен модел одржавања личних односа детета са оцем подложен је измени када се за то буду стекли услови, сходно договору родитеља или на основу судске одлуке. Следом наведеног, неосновани су наводи ревизије којима тужени оспорава правилност побијане одлуке о начину одржавања његових личних односа са малолетним дететом.

Нижестепени судови су приликом одлучивања о висини обавезе туженог да доприноси издржавању малолетног детета правилно оценили све околности како на страни детета, тако и на страни оба родитеља, које су од значаја за оцену њихових могућности да доприносе издржавању свог детета. Не може се прихватити ревизијско указивање да нижестепени судови нису правилно утврдили све околности које су од значаја за утврђивање висине доприноса туженог у издржавању детета с обзиром да претходно нису прибавили мишљење надлежне институције из ... на основу којег би се боље сагледали услови живота туженог и његове могућности за налажење посла, што би утицало и на висину доприноса туженог у издржавању детета. Супротно наводима ревизије, а имајући у виду утврђене месечне потребе детета према његовом узрасту, минималну суму издржавања која се користи као коректив приликом одређивања потреба примаоца издржавања, које су далеко ниже него у ..., као и висину прихода и расхода странака, износ од 24.000,00 динара месечно, који је тужени обавезан да плаћа одговарајући је допринос задовољењу потреба мал. ВВ и омогућиће му најмање такав ниво животног стандарда какав ужива тужени као дужник издржавања, у смислу члана 162. став 3. Породичног закона, без опасности да тиме буде угрожена егзистенција туженог. Околности из члана 160. Породичног закона од којих зависи могућност туженог да доприноси издржавању малолетног сина правилно су цењене. Тужени има ... година и у пуној је снази, здрав је, радно способан, нема других лица које је дужан да издржава, те је у могућности да се додатно радно ангажује ради подмиривања егзистенцијалних потреба свог детета на сваки могућ и дозвољен начин. Чињеница да је тренутно незапослен не ослобађа га обавезе из чл. 73. и 154. став 1. Породичног закона да доприноси издржавању малолетног детета, јер се од родитеља захтева проактиван однос у смислу потраге за послом у оквиру своје радне способности и стручне квалификације. Преостала средства за издржавање малолетног детета обезбеђиваће тужиља, као што је то и до сада чинила, како новцем, тако и радом и старањем, у обиму који је довољан за задовољење животних потреба малолетног детета.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Одлука о тужбеном захтеву је донета правилном применом материјалног права, за коју су дати довољни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд. У ревизији се понављају наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, а које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за своју оцену дао убедљиве разлоге, које Врховни суд у свему прихвата.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији из става другог изреке ове пресуде донета је на основу члана 165. став 1, у вези с чл. 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП, с обзиром да тужени није успео у поступку по ревизији коју је изјавио, а да издаци за састав одговора на ревизију нису били нужни.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**